

# HET VERRE OOSTEN VAN SINGAPORE

*Singapore is zo futuristisch, verwesterd en toeristisch dat het meer op Disneyland lijkt dan op Azië. In het oosten van de ministaat liggen wijken die minder platgetreden zijn.*

Teks en foto's **SANDER GROEN**

ong Woon Gwee slentert door de *lorongs*, de zijstraatjes van Geylang Road, terwijl hij vertelt over wat het daglicht niet kan verdragen. „Zie je die koket uitgedoste dames op die straathoek? Dat zijn geen vrouwen, maar jongens.”

Gwee is stadsgids namens het nabijgelegen Betel Box Hostel en kent Geylang als zijn broekzak. Zo'n tweehonderd bordelen telt de wijk, met elk pakweg een dozijn prostituees, plus massagesalons, sekswinkels, karaokebars en hotels-met-uurtarief. In een steegje worden blauwe potentiepillen verhandeld, om de hoek staat een groepje mannen te gokken. „Alle zonden zijn hier verkrijgbaar”, zegt Gwee. „*This is our paradise of vice.*”

Een paradijs van zedeloosheid, in het welvarendste deel van Zuidoost-Azië: Singapore. Een eilandstaat die wordt gerund als een efficiënt bedrijf en van rand tot rand is volgebouwd met luxehotels, winkelcentra en wolkenkrabbers. Met een stadspark vol kolossale kunstbomen en een Chinatown waar de antieke huizen tot in de puntjes zijn gerestaureerd. De straat is zo schoon dat je ervan kunt eten. De hele stad is één groot pretpark, dat zestien miljoen toeristen per jaar trekt – driemaal het bevolkingsaantal. Maar neem de metro oostwaarts en je ontwaart een ander Singapore, waar je je waant in het Verre Oosten van weleer: mysterieus en smoezelig.

‘*Are you here for food or flesh?*’ is in Geylang een veelgehoorde vraag. De wijk is roemrucht als rosse buurt, maar ook als eetmekka. Bordelen zijn te vinden in de *lorongs* met even nummers, eettentjes in de oneven zijstraatjes. Zie hier het twee-



**Spelevaren**  
Changi heeft een duistere historie, maar is nu een fijn vakantieoord.

**Goed bezig**  
Bij onder andere An Açai Affair kun je terecht voor een portie superfoods.



## Wekelijks opent er in de hippe wijk Katong wel een nieuw tentje met een vintage-interieur

ledige thema van de Sins & Salvation Tour die Leong Woon Gwee wekelijks leidt. Eerst de zonden bezien en dan volgt de verlossing – in de vorm van riant porties eten. Van niet te versmaden specialiteiten als saté, chilikrab en kokosnasi tot rariteiten als vissenkopcurry, bottenthees en kikkerbillenpap. De titel van de tour is toepasselijk om nog een reden: Geylang is óók de wijk met de hoogste concentratie aan kerken, moskeeën, schrijnen en tempels.

Zoals Geylang nu is, zo moet Chinatown pakweg een halve eeuw geleden

ook zijn geweest, met traditionele eethuizen, winkels en werkplaatsen. Chinatown, in het centrum van de stad, is inmiddels keurig opgeknapt en de toeristische hotspot van Singapore – en die kant gaat het nu ook op met de naast Geylang gelegen wijk Katong. Er verrees een groot winkelcentrum, ernaast opende een Amerikaanse keten twee hotels en er worden appartementencomplexen en een nieuw metrostation gebouwd.

Wekelijks opent er wel een nieuw tentje met een vintage-interieur: naar

Avenue Café voor een designerhotdog, Ninethirty voor een chocolademartini, of Sinpopo Brand voor burgers en slush-puppy's. An Açai Affair is een minimalistisch pijpenlaasje, waar niets anders wordt verkocht dan plastic bekertjes met açaisap, gojibessen, chiazaad en zo nog wat superfoods. De hemel voor hipsters. Globalisatie is een gegeven en er is niets mis met hippe tenten, maar een bijwerking van de komst van kapitaalrijke jongeren is wel dat de huren omhoog zijn geschoten, waardoor het ene na het andere familiebedrijf de deuren sluit.

Het zijn de overgebleven traditionele zaken die Katong zijn oosterse flair geven. Bij Kway Guan Huat worden op een gloeiendhete plaat flinterdunne deegvellen gebakken voor popiah, de

lokale versie van de loempia, gevuld met groenten, vis, garnalen of van alles en nog wat. Chin Mee Chin is hét adres voor een typisch Singaporees ontbijtje van zwarte kopi, een getoast bolletje met kaya (kokosjam) en zachtgekookte eieren. Kim Choo is gespecialiseerd in kueh chang, piramidevormige rijstdumplings in bananenbladeren, volgens stokoud geheim familierecept.

Het fascinerendst is Chiang Pow Joss-Paper Trading. Joss-paper is dodengeld, het zijn de nepbankbiljetten die tijdens een Chinees begrafenisritueel worden verbrand om de overledene te eren. Van dat papier worden in de werkplaats aan Joo Chiat Road poppen, fietsen, auto's, huizen en zelfs kastelen gebouwd. Deze 'papierbouwers' zijn kunstenaars: de

**Winkelhuizen**  
Katong is dé wijk voor hipsters, maar er staan ook nog traditionele *shophouses*, zoals in Koon Seng Road.

grootste constructies vergen dagen werk en kosten tot 5000 dollar – die vervolgens in vlammen opgaan, maar dat is dus ook het idee. Madam Chiang leerde het vak in Maleisië, om in Singapore voor zichzelf te beginnen. „Het is een uitstervend ambacht. Jongeren hechten steeds minder waarde aan tradities. Ik geef ons nog een paar jaar, dan is het klaar.”

Nog wat verder oostwaarts, onder de aanvliegroute van het gelijknamige vliegveld, ligt Changi. Een vakantieoord aan de Zuid-Chinese Zee, maar wel een atypisch vakantieoord. Ooit gesticht als vissersgehucht, door de Britten verbouwd tot luchtmachtbasis, en nu bezet door de landmacht, luchtmacht en marine van de Republiek Singapore. De rit

erheen is een tikkeltje intimiderend: Loyang Avenue slingert aanvankelijk door de jungle, maar dan ineens tussen metershoge hekken met rollen prikkeldraad, wachttorens met posterende soldaten, machinegeweren in de aanslag, en bordelen die waarschuwen dat indringers worden neergeschoten.

Toch komen ook Singaporese burgers hier graag slenteren langs strand en waterkant. Het badplaatsje is overzichtelijk: één hoofdstraat met restaurants, één groot hotel, één lang strand, één veerbootpier en één kuststrook met een golfbaan en een trits besloten clubs voor ambtenaren, militairen, zeezeilers en zwemmers. De bevolking van Singapore beschouwt Changi als een vergeten uithoek en dat is precies de verlokking: er >>>



**Stinkfruit**  
Bij deze fruitkraam in Geylang kunnen liefhebbers terecht voor een moot doerian.

## Bij zeer laag water valt het koraalrif droog en wordt de wondere onderwaterwereld zichtbaar

valt niets meer te doen dan niksdoen. Zon, zee, strand, korte broeken en koud bier: dit is het meest ontspannen stukje Singapore.

Iets buiten de stad kan het nóg ontspannener. Op tien minuten per veerboot van Changi ligt Pulau Ubin, een relatief onge-rept, boemerangvormig natuureiland. Een halve eeuw geleden woonden er 2500 mensen, die werkten in de steengroeven – hier kwamen de bouwblokken vandaan voor de moderne stad. Nu wonen er nog 38 mensen, zonder elektriciteitsnet, waterleiding of riolering. Het gemotori-seerde verkeer beperkt zich tot de Landrover van de eilandpolitie, een taxi-busje en een paar brommertjes. De ge-ijkte manier om het eiland te verkennen is per huurfiets – ook al is het landschap van Pulau Ubin niet bepaald vlak.

Op de hoogste heuveltop kijkt een jon-gen richting zijn thuisland Bangladesh. Hij kan het net niet zien liggen. Een Australische rugzaktoerist parkeert haar fiets tegen de stam van een kokospalm. Aan het einde van een onverhard pad, bij een lotusvijver waarboven kleurige ge-bedsvlaggetjes wapperen, staat de 80 jaar oude tempel Wei Tuo Fa Gong. Er is nie-mand te bekennen, totdat de even oude tempelbewaarder tevoorschijn komt. „Kom verder, kom verder! Nee hoor, je hoeft je schoenen niet uit te trekken, wij doen niet zo moeilijk.”

Wenkkrabben, rankpootkreeften en pistoolgarnalen komen bovendien zodra de zee zich terugtrekt. Chek Jawa, de oostkaap van Ubin, wordt omringd door een mangrovemoeras, koraalrif en zoutwaterlagune die bij zeer laag water droogvallen, zodat de wondere onder-waterwereld zichtbaar wordt. Dit is de



### Uit & thuis

■ **De reis**  
KLM en Singa-pore Airlines vliegen dagelijks rechtstreeks van Amsterdam naar Singapore, re-tour vanaf circa €600 all-in.

■ **Het verblijf**  
Het magazine verbleef tot volle tevredenheid in Village Hotel Katong: ideale locatie, van alle gemakken voor-zien en modern ingericht met subtiele Perana-kan-invloeden. 2pk vanaf €110. In Changi: Vil-lage Hotel Changi met 4 sterren, 380 kamers en een riant lobby. Prima restau-rant, de eet-markt met zijn tachtig kraam-pjes is op strui-kelafstand. Pluspunt is het zwembad op het dak met zee-zicht. 2pk vanaf €110. stayfareast.com

■ **Doen**  
Geylang: De Sins & Salvation Tour vindt plaats op vrijdagavond, duurt vier uur, kost €40 (inclu-sief eten) en is te boeken bij Betel Box Tours, dat ook een tour

door Katong aanbiedt.

Changi: De dui-stere geschiede-nis van het zorgeloze vakantiedorp wordt naast het vliegveld uit de doeken gedaan in het Changi Museum, met beroemde muur-schilderingen en een replica van een door krijgs-gevangenen ge-bouwde kapel.

Pulau Ubin: Een kampon-ghuis is gerestau-reerd en heringericht in jaren 70-stijl en vertelt het (fic-tieve) verhaal van een van de destijds 2500 eilandbewoners. Teck Seng's Place (foto links-onder) is ge-opend op de 2de en 4de za-terdag en zon-dag van de maand, 10-14u.

■ Meer info: visitsingapore.com

Onze reisreporta-ges kunnen (deels) door der-den zijn betaald. Deze sponsors hebben geen in-vloed op de tekst, de foto's en de vormgeving.



**Links houden**  
Dé manier om natuureiland Pulau Ubin te verkennen is per huurfiets.



**Handwerk**  
De rijstdumplings bij Kim Choo worden verkocht in bananenblad.

toeristische trekpleister van het eiland. Een bezoek vergt wat planning: gemid-deld tweemaal per maand openbaart het natuurverschijnsel zich.

Ook op andere momenten is Chek Jawa een fraai natuurgebied. Een 20 meter hoge toren kijkt uit op het bladerdek, waarin met geduld en geluk witbuik-zearenden, bonte neushoornvogels en witkraagijsvogels te zien zijn.

De Bengaalse jongen en het Australi-sche meisje zijn twee van de weinige bui-tenlanders op Ubin. Het eiland is vooral in trek bij Singaporezen op zoek naar hun geschiedenis. Wekelijks zijn het er zo'n 2500. „Ik moest hierheen van mijn ou-ders”, zegt een jonge skateboarder op de veerboot. „Ooit was heel Singapore zo, groen en rustig, maar dat was vóór mijn tijd. Mijn ouders wilden dat ik dat verleden een keer zou ervaren. Ik vind het hier prachtig, maar ik snap niet dat mensen nog zo kunnen leven. Leuk voor een dagje, maar ik ben blij dat wij thuis wél airco hebben.” ■